

9. Tosi' valo oli aina maailmassa, ja se valistan kuit-
kea ihmisiä, jotka syntyvät.

10. Se oli maailmassa ja maailma oli elävi ainoastaan
 sentähden, että siinä oli ^{hengen vapautuksen} ~~hengen~~ valo; mutta maailma ei
 sitä tuntenut: ^{ihmisiin} ~~ihmisiin~~ ^{ihmiset} ~~ihmiset~~ &c.

siti tutenut. ~~sieluu~~^{ihmisiin} ~~tubukin~~^{ihmeset}
11. se astui. ~~steglen~~^{stetot} ~~mancutan~~^{nat}, mulla ~~waffras~~^{es} siti tun-
teneer. Hengen

teneer.

12. ^{Heugen} ~~gammaligheser.~~ ^{Lied.} ~~Lied.~~ ^{ottimas} ~~ottimas~~ ^{vastaa} ~~vastaa~~, ^{saint} ~~saint~~
voiman ^{tuulla} ~~tuulla~~ ^{sen} ~~sen ^{kattairiken} ~~kattairiken~~ ^{siten} ~~siten~~, ^{että} ~~että~~ ^{uskovat} ~~uskovat~~ ^{sen} ~~sen~~
^{olemassa-} ~~olemassa-~~ ^{oloon.} ~~oloon.~~ ^{Heugen} ~~Heugen~~~~

olemassa = oloon.

13. Jotka uskovat, että elämä on ^{pleurestin} ~~tyrmäyksen~~, tulivat jo-
jiksi, että ei lihan, mutta ^{opimien henzen} ~~lihan~~.
^{Heikki}

14. Ja elämän ^{syntymänsä} lähtö ilmeni lihassa Jeesuksen Kris-
tuksen persoonassa, ja niin me sen käsitimme, että ^{Jeesus Kristus} ~~lähde~~
^{Hengen} Roika, ihminen lihassa, samaa luontoa kuin isä, elä-
män alku, on sellainen kuin isä, elämää alkun.

15. Jeesuksen oppi on täydellinen ja Tosi usko.

16. Luentäiden etla me sen mukaan kuin ^{seurasimme} ~~Luottamus~~
^{seurusteluun} ~~Oppia~~ saimme ^{hänen} ~~seurusteluun~~ kauhasta ^{seurusteluun} ~~seurusteluun~~ vankkaan
 sijaan.
 Oksanen.

17. Mooseksen kanta annettiin laki; mutta Josi
uskon saimme Jeesuksen Kristuksen kanta.

18. Jumalan ei kukaan ole nähnyt eikä näe; ainas-
taan poika, joka on ^{viitoitti elämän tie.} ~~meillä, täällä eläville.~~ ^{meillä.}

5.

Ensimmäinen Luku. Jumalan poika.

Matt. I, 18. Jeesuksen Kristuksen syntymään oli näin: hänen äitinsä Maria oli joosefin kihlatu. Mutta ennenkuin he alkoivat elää miehenä ja vaimona, havaittiin Maria raskaaksi.

19. Mutta Joosef oli hyvi ihminen eikä Tahtanut häntä ~~maistua~~ ^{noivaryyhtä}; hän otti hänet vaimokseen eikä hänen koskenut, ennenkuin hän synnytti ensimmäisen poikansa ja kutsui häntä ^{ta} Jeesukseksi.

Luk. II, 40. Ja poika kasvoi ja miehistyi ja oli vuosiaan viisaampi.

41. Jeesus oli jo kahdentorista vanha ja kerran menivät

42. Maria ja Joosef juhlaan Jerusalemiin ja ottivat pojan mukaansa.

5 [43, 44. Juhla päättyi, he palasivat kotiin ja unohtivat pojan.

45 Sitten hänet muistivat ja ajattelivat, että hän oli mennyt edellä lasten haussa ja kysyivät häntä tiellä.

6. Mutta poika ei ollut missään ja he pelasivat hänen
takuunsa Jerusalemiin.

46. Ja viikkojen kolmantena päivänä he löysivät jo-
han kirkossa istuvan opettajien kesellä, kuuntelevan hei-
tä ja kysyvän heiltä.

47. Ja kaikki hämmästyivät hänen ymmärrystään.

48. Sitten heidän huomasi ja sanoi: miksi meille näin
teit? Isäsi ja minä, me muushehtici sinua etsimme.

49. Ja hän sanoi heille: Mistä te minua etsitte?
Ettekö tiedneet, että poika on ^{huoneesta} ~~talosta~~ isänsä?

50. Eivätkä he ymmärtäneet hänen sanojaan, eivät
ymmärtäneet, ketä hän isäksi kutsui.

51. Ja sitten Jeesus eli äitinsä luona ja palveli häntä
kaikessa.

52. Ja kehittyi kasvun ja ymmärryksessä.

Luke. III, 23. Ja kaikki kuulivat, että Jeesus oli joose-
fin poika. Ja niin hän eli 30:een vuoteen.

Matt. III, 1. Siihen aikaan ilmestyi Judeassa Johannes
profeetta.

Mark. I, 4. Johannes eli Judean koveissa Jordanin luona.

Matt. III, 4. Johanneksen puku oli kamelin karvoista,
ja hän elätti itsensä puvun ^{kasvalla} ~~karvalla~~ ja yrtteillä.

Mark. I, 4-6. Hän käski kausaⁿ muuttamaan elämä-
nsä, vapautumaan vääryydestä ja elämän muuton merkeiksi hän

kastoi heidät
josi kaanon Jordanissa.

Luk. III, 4. Hän sanoi: ääni te^{lle} ~~te~~ ^{tie koheen} heidän; valmistaka
~~te~~ Jumalalle ~~teille~~! Tasottakaa hänelle tie!

5. Tekkää kaikki tasaiseksi, ettei olisi vuoria eikä laak-
soja, ei korkeutta eikä ~~matatza~~ ^{lakeutta}.

6. Sitten Jumala on oleva keskellänne ja kaikki loy-
tavat pelastukseun.

10. Ja kausi kysyi häneltä: mitä meidän pitää tekemän?

11. Hän vastasi: jolla on kaksi hametta, antakoon sille
jolla ei yhtään ole, ja jolla ruokaa on, antakoon sille, jolla ei ^(ole).

12. Tuli publikaaneja hänen luokseen ja kysyivät:
mitä meidän pitää tekemän?

13. Hän sanoi heille: ätkää kirkko ^{enempää kuin} ~~se~~ ^{mitä on säädetty.}
~~ja vastauksen.~~

14. Ja sotamiehet kysyivät: kuinka meidän pitää
oleman? Hän sanoi: ätkää tehtiä kenellekään väkival-
taa, ätkää pettää. Työtykkää palikkaanne.

Matt. III, 5. Ja hänen luokseensa tulivat jerusalemitai-
set ja kaikki juutalaiset Jordanin ympäristöltä.

6. Ja he tunnustivat hänelle syntisensä ja heidän muuttu-
neen elämänsä merkiksi hän ^{kastoi heidät} ~~peri heitä~~ Jordanissa.

7. Ja fariseuksia ja saddukeuksia tulivat miinikään
Johanneshen tykö, salaa. Hän tunsi heidät ja sanoi:
Te olette käärmeen sihiötä, lakin jos alatte tuntea, ettette voi

8. Ja jos tahdotte muuttaa uskonne, niin ~~herättäkää~~^{herättäkää} ~~kasittakaa~~^{kasittakaa} ja muuttakaa uskonne.

8. Ja jos tahdotte muuttaa uskonne, niin näkykseen hedelmistä, menkätähden ~~perästä~~^{perästä}.

10. Jo on kives puun juurella. Jos puu kantaa huonoa hedelmää, ~~se se~~^{kaadetaan} ~~kaadetaan~~ ja heitetään tuleen.

11. Teidän parannuksenne meriksi ~~puhdistan~~^{puhdistan} ~~teistä~~^{teistä} ~~puhdistan~~^{puhdistan} ~~teistä~~^{teistä} vedellä, mutta tämän kylmän jälkeen teidän vielä tulee puhdistaa itsenne hengen avulla.

12. Henki on ~~teistä~~^{teistä} ~~puhdistan~~^{puhdistan}, niinkuin isäntä riehoo. Ja puhdistaa: nauti hän kokoo ja oljen hän polttaa.

13. Jeesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen tykö, ~~hastasi häntä~~^{hastasi häntä}, ja hän ~~puhdisti~~^{puhdisti} ja kuuli Johanneksen saarnan.

IV, 1. Ja Jordanilta hän meni kospeen ja siellä hän oppi tuntemaan hengen voiman.

2. Jeesus ~~ja~~ vietti 40 päivää ja 40 yötä kovessa syömättä ja juomatta.

3. Ja lihan ääni sanoi hänelle:

Luk. IV, 3. Jos olisit kaikkivaltiaan Jumalan poika, niin voit mieleni mukaan tehdä ~~leipää~~^{leipää} kivet leiviksi, mutta et sitä voi, siis et ole Jumalan poika.

4. Mutta Jeesus sanoi itsellensä: ettei voi kiviä leiviksi tehdä, se merkitsee, etten ole lihan Jumalan poika, vaan

hengen jumalan poika. Minä en ole elävi leivän kautta, vaan hengen kautta. Ja henkeni voi lihaa halveksia. Mutta yhtäkaikki nätti häntä ihdisti ja lihan ääni sanoi vielä hänelle: jos olet elävi vain hengen kautta ja voit lihaa halveksia, niin voitthan erota lihasta ja henkeni jää eloon.

9. Ja hänestä oli ikäänkuin hän olisi seisonut Tempelillä harjalla ja lihan ääni hänelle kuiskanut: jos olet henkijumalan poika, niin syöthän alas Tempeliltä etä kuole.

10. Vaaan näkymätön voima on sinut kantoon, ylläpitäin ja varjelen kaikesta loukkauksesta.

11. Mutta Jeesus sanoi itselleen: minä voin halveksia lihaa, mutta en voi siitä erota, koska olen syatynyt lihaan hengen kautta. Semmoinen oli isäni, hengen, tahto, enkä kanta sitä saata vastustaa. Silloin sanoi lihan ääni hänelle: jollat ved vastustaa isän tahtoa siinä, että Tempeliltä alas syökyisit ja elämästä eroaisit, niin voit yhtä vähän vastustaa isää siinä, että nälkkää näet, kun syödi tahtoisit. Sinun ei tule halveksia lihan nemoa. Se on sinuun pantu ja sinun täytyy sitä palvella.

5. Ja Jeesukselle näkyivät kaikki maalliset valtakunnat ja kaikki ihmiset, kuinka he elävät ja kii-

10 saavat itseään lihansa ^{laksia} ~~syömistä~~ ja odottavat siltä palk-
kaa.

6. Ja lihan ääni sanoi hänelle: Tuossa sen näet,
he palvelevat minua ja minä annan heille kaikki, mitä
he tahtovat.

7. Jos minua palvelet, saat kaikki niinkuin hekin.

8. Mutta Jeesus sanoi itselleen: isäni ei ole liha,
vaan henki. Elän hänen kauttansa, tiedän hänen aina
olevan itsensä, kunnioitan häntä vain ja palvele vain
häntä ja odotan vain häneltä palkkaa.

13. Silloin päättyi kiusaus ja Jeesus tunnusti henzen
voiman.

Luk. IV, 14. } Ja kun hän oli oppinut tuntemaan
Joh. I, 36. } henzen voiman, läksi Jeesus ulos kor-
vesta ja palasi jälleen Johanneksen luo ja jäi hänen
luokseen. Ja kun Jeesus meni pois Johanneksen luota,
sanoi Johannes hänestä: Tuossa on ihmisten vapauttaja.

Joh. I, 37. Johanneksen sanojen johdosta jätti kaikki
hänen opetuslastaan entisen opettajansa ja seurasivat Jee-
sus jätijissä.

38. Jeesus näki, että he häntä seurasivat, pysähtyi
ja kysyi: mitä haluatte? He sanoivat: mestari, me
tahdomme jäädä sinun luokseesi ja ^{tuhtaa} ~~tuntea~~ sinun oppiasi.

39. Hän sanoi: Tulkaa kaussani ja tahdon kertoa

sanov: tule kaussani, saat itse nähdä ja kuulla häntä.

47-49. Natanael suostui ja läksi vegeinti kanssa, ja hän ja Jeesus näkiint ^{toinen toisensa} ~~toisensa~~ ja kuu hän oli Jeesusta kuunnellut, sanov hän hänelle: niin, nyt näen, että on totta, että olet Jumalan poika ja israelilaisten hallitsija.

51. Jeesus sanov hänelle: tiedä, mikä on tärkeämpi kuin se. Tästä lähin on tuiins arvoisna ja ihmisillä voi olla yhteyttä taivaallisten voimien kanssa. Tästä lähin ei Jumala enään ole itseksensä ulkopuolella eikä mitään.

Luk. IV, 16. Ja Jeesus tuli kotiinsa Natsaretin ja juhlan aikana meni hän tapautu mukaan kokoukseen ja nousi lukemaan.

17. He antoivat hänelle Iesaias profeetan kirjan. Hän avasi sen ja rupesi lukemaan. Kirjesta oli kirjoitettu: Herran henki on minussa; hän valitsi minut ja lähetti minut saarnaamaan evankeliumia onnettomille ja murtuneille sydämillä; vangituille vapautta, sokeille valoa ja tuskastuneille lepoa ja perustusta ja kaikille Jumalallisen riemua hetkeä.

20. Hän pani kirjan kiinni, antoi sen palvelijalle ja istui, ja kaikki odottivat, mitä hän sanoisi.

21. Ja hän sanov: nyt on tämä kirjoitus käytetty teidän nähdessänne.

Toinen Luku. Jumalasta.

Matt. XII, 1. } Kerran tapahtui, että Jeesus sab-
 Mark. II, 23. } battina kulki opetuslapsineen lai-
 Luk. VII, 1. } hon läpi. Opetustarten oli nähtä ja
 tiellä he katkivat tähkypäitä, hieroivat käsittään ja
 söivät siemenet. Mutta oikeauskoisten opin mukaan ju-
 mala teki liiton Mooseksen kanssa, että kaikki pyhät:
 täisivät sabbattia eivätkä mitään tekisi. Oikeauskoisten
 opin mukaan Jumala käski sitä kivittää, joka sab-
 battina työtä teki.

Matt. XII, 2. Oikeauskoiset näkivät, että opetus-
 lapset sabbattina taivottivat tähkypäitä, ja he sanoivat:
 tuo ei sovi sabbattina. Sabbattina ei saa työtä tehdä,
 mutta te taivat tähkypäitä. Jumala asetti sabbatin
 ja käski kuolemalla rangaista sitä, joka sabbattia
 loukkau.

7. Sen Jeesus kuuli ja sanoi: jos ymmärtäisitte,
 mitä Jumalan sanat "rakkauteen tahdon, en uhria"

merkitsevät, niin ette syyttäisi, missä ei syytä ole.

8. Ihminen on korkeampi kuin sabbatti.

Luk. XIII, 10. Toisella kertaa tapahtui sabbattina, että Jeesus opetti kokouksessa.

11. Tairas vaimo astui hänen luokseensa ja pyysi häntä auttamaan.

12. Ja Jeesus rupesi häntä hoitamaan.

14. Silloin oikeauskoinen kirkon vauhin narkästyi Jeesukseen ja sanoi kausalle: Jumalan laissa säädetään: kuusi päivää on viikossa, jona sopii työtä tehdä.

XIV, 3. Mutta Jeesus kysyi oikeauskoisilta kirjanoppineilta: eikö teidän lakinne mukaan saa auttaa ihmistä sabbattina.

6. Eivätkä he osanneet mitään vastata.

Matt. XII, 11. } Silloin Jeesus sanoi: te petturit!

Luk. XIV, 5. } Päästäähän jokainen teistä sabbattina nautansa irti seimestä ja taluttua sitä juomaan. Ja jos kenenkään lammas putoo kaivoon, eikö hän riennä sitä [~]gläs vetämään, vaikka onkin sabbatti?

Matt. XII, 12. Nythän ihminen on paljon jalompi kuin lammas. Mutta te sanotte, ettei ihmistä saa auttaa. Mitä sitten teidän mielestänne pitää sabbattina tehdä - hyvää vaiko pahaa? Pelastaa sielu vaiko turmella sitä? Ainoa on hyvä tehtävä, sabbattinakin.

lapsen söivät leipää pesemättä ensin käsiään. Oi! (maan)
keauskoit lainoppineet rupesivat häntä siitä moittii:

Matt. XV, 3. Sentähden että he itse aukarasti noudat-
tivat kirkollista Traditioonia, miten asiat oli pestävät,
ja elleivät söisi, elleivät niitä pesseet.

Mark. VII, 4. Ja kun he toivotti tulevat, niin eivät he
mitään syö pesemättä.

5. Ja oikeauskoiset lainoppineet kysyivät häneltä:
minkätähden ette ette vanhaan säädyn jälkeen, vaan otatte ja
syötte leipää pesemättä ensin käsiänne.

Matt. XV, 3. Ja hän vastasi heille: ja te, miksi te
sitte rikotte jumalallista käskyä kirkollisen Traditioo-
ninne nimessä?

Mark. VII, 10. Jumala sanoi teille: kunnioita isäsi
ja äitiäsi.

11. Mutta te rikotte, että jokainen voi sanoa: minä
annan jumalalle sen, mitä vanhemmille annettiin. Ja
sitten ette voi elättää isää eikä äitiä. Niin te vanhaan
säädystä rikotte jumalan käskyä.

Matt. XX, 7. Te petturit! Totuuden lausui teistä
profeetta Jesaias:

8. Koska tämä kansa vain sanoilla minua lähes-
tyy ja suullaan minua kunnioittaa, sillä väliä kun sen sy-
dän on minusta kaukana;

IX, 9. Herran Jeesus näki tullimiehen tullihuoneessa. Hän oli nimeltään Matteus. Jeesus alkoi puhua hänen kanssaan ja Matteus ymmärsi häntä, rakastui hänen oppiinsa ja käänsi hänet vieraaksi luokseensa ja kesti häntä.

10. Kun Jeesus tuli Matteuksen luo, saapui myös Matteuksen ystäviä, tullimiehiä ja väärauskoisia, eikä Jeesus osottanut heille mitään ylellisyyttä, vaan hän ja hänen opetuslapsensa istuivat.

11. Ja siellä oli oikeauskoisia (fariseuksia), jotka sen näkivät. He sanoivat Jeesuksen opetuslapsille: kuinka mestarinne aterioi tullimiesten ja väärauskoisten seurassa? Oikeauskoisen opin mukaan Jumala käänsi, ettei seurustelisi väärauskoisten kanssa.

12. Jeesus sen kuulee ja sanoo: ei tarvitse parantajan se, joka kerskaa teveydestään, vaan joka sairastuu, se tarvitsee.

13. Ymmärtäkää toki, mitä nämä Jumalan sanat merkitsevät: rakkautta, tahdon, en uhria. Ei minun tarvitse opettaa niitä muuttamaan uskoaan, jotka pitävät itseään oikeauskoisina, vaan niitä minä opetan, jotka muistellaan olevat väärauskoisia.

Matt. XV, 1. } Oikeauskoisia lainoppineita tuli Je-
Mark. VII, 1. } rusalemistä Jeesuksen luo.

2. Ja he näkivät, kuinka hän ja hänen opetus-

Älkääi sootako ketään muukalaista, leskeä tai orpoa, älkää vuo-
lottaako vialonta vettä älkääkään tulko Herran huoneeseen sanomaan:
nyt olemme rautoitettut ja saamme tehdä aliarvoista. Älkää minun
huoneistani tehkö ryöväriä luotaa.

18. Mutta juutalaiset rapesivat riitelemään ja sanoivat
hänelle: senä sanat, että meidän jumalanpalveluksemme ei ole ri-
kea. Milla sen näytät toteen?

19. Ja kääntyen heidän puoleensa Jeesus vastasi: hajotta-
kaa tämä temppeli ja minä tahdon kolmessa päivässä herättää
uuden uuden elävän temppelin.

20. Ja juutalaiset sanoivat: Kuinka senä niin äkkä-
sunden temppeliin rakentaisit, kun tämä on rakennettu kuudessa
viidessä vuodessa.

Matt. XII, 6. Ja Jeesus sanoi heille: minä puhun
teille siitä, joka on tärkeämpi kuin temppeli.

7. Ette te niin puhuisi, jos ymmärtäisitte, mitä pro-
feetan sanat merkitsevät: minä, jumala, en iloitsen teidän
uskoustaanne, vaan minä iloitsen teidän rakkaustanne toi-
siinne. Elävä temppeli on koko ihmismaaailma, keen ne ra-
kastavat toisiaan.

Joh. II, 23. Ja paljon kausma Jerusalemissa uskoi silloin
siihen, mitä hän puhui.

24. Eikä hän itse uskonut mihinkään ulkonaiseen,
koska hän tiesi kaiken olevan ihmisessä.

25. Sentähden hän ei tarvinnut, että kukaan olisi hänelle todistanut ihmisestä, koska hän tiesi, että henki on ihmisessä.

IV, 4. Ja tapahtui, että Jeesus kerran vaelsi Samarian läpi.

5. Niin hän tuli matkallaan Samarian kaupunkiin Sikaariin lähelle sitä maan^{tilaa}~~osaa~~, jonka Jakob oli pojallensa Joosefille antanut.

6. Siellä oli Jakobin kaivo. Jeesus oli matkasta väsynyt ja istui kaivon luo levähtämään.

8. Ja hänen opetuslapsensa menivät kaupunkiin ruokaa hankkimaan.

7. Ja Sikaarista tuli vaimo vettä ammentamaan. Jeesus pyysi, että hän antaisi hänen juoda.

9. Mutta vaimo sanoi hänelle: Kieinka sinä minulta juoda anot? Sillä ettehan te juutalaiset seurosttele meidän samarialaisten kanssa.

10. Mutta Jeesus lausui hänelle: jos minun tuntuksit ja tietäisit, mitä opetan, et sinä puhuisi, vaan antaisit minun juoda ja minä antaisin sinulle elämän vettä.

13. Joka sinun vettäni juo, hän jooos jälleen.

14. Mutta joka minun vettäni juo, hän on aina oleva tyytyväinen, ja tämä minun veteni vie hänet ikuisen elämään.

9. Ja koska sen pelko minua kohtaan vain koskee
inhimillistä käskyä, jonka se ulkoa oppi, niin olen minä
tekevä jotain kummaa ja outoa tämän kausan suhteen.
Sen väisäin viisaus on katoava ja sen ymmärtäjä järkvi-
järki on himmentynyt. Voi niitä, jotka koettavat salata
himojaan Epäuskainkirjeellä ja tekevät tekoja hämärässä.

Mark. VIII, 8. Niin tekin laiminlyötte, mitä tärkeätä
on laissa ja mitä on jumalallista käskyä, ja pidatte ih-
misten säädylt asiain pesemisestä.

14. Ja Jeesus kutsui luokseensa kaiken kausan
ja sanoi: Kuulkaat kaikki ja ymmärtäkää!

15. Ei ole maailmassa mitään, joka voisi saas-
tuttaa ihmistä, kun se hänen sisälle menee; mutta
mitä hänestä tulee ulos, se saastuttaa ihmistä. Olkoon
vain rakkautta ja sääliä sielussa ja kaikki on puhdas.

16. Koettakaa sitä ymmärtää.

17. Ja kun hän palasi kotiin, kysyivät hänen
opetuslapsensa, mitä nämä sanat merkitsivät.

18. Ja hän sanoi: ettekö Todellakaan ymmär-
täneet? Ettekö ymmärrä, ettei ulkonainen, lihelli-
nen voi tehdä ihmistä saastaiseksi?

19. Sentähden, ettei se tunke hänen sieluun,
Vaan ruumiiseen. Ruumiiseen se menee ja tulee
sonnan kanssa ulos.

20. Se vain saattaa saastuttaa ihmistä, joka tulee ulos ihmisestä, hänen sielustaan.

21. Sentähden että ihmisen sielusta tulee paha, huoruus, siivettymyys, uhkamielisyys, kateus, petos, ylpeys ja jokainen turhuus.

22. Kaikki tämä paha tulee ihmisen sielusta ja se vain voi saastuttaa ihmistä.

Joh. II, 13. Sitten lähestyi pääsiäinen ja Jeesus tuli Jerusalemiin ja astui temppeliin.

14. Eteisessä oli karja: lehmiä, härkiä ja oviaita, ja siellä oli kyyhkysiä häkeissä ja ostopöytien takana vaihtajia rahoinen. Sitä kaikkea tarvittiin Jumalalle esiintuotavaksi. Tapettiin ja annettiin temppelille. Se oli juutalaisten rukous, niinkuin oikeauskoiset lainoppineet olivat opettaneet.

15. Jeesus astui temppeliin, teki ruoskan köysistä ja ajoi koko karjan eteisestä ja päästi kaikki kyyhkysset vapaksi.

16. Ja kaiken rahan hän hajoitti ja keikelsi sen seiniä temppeliin tuomasta.

17. Hän sanoi: profeetta Jesaías sanoi teille: Jumalan huone ei ole Jerusalemin temppeli, vaan jumalikhimsten koko maailma. Ja sekin profeetta Jesaías sanoi teille: älkää uskoko sitä valhetta, että tässä on Jumankaikkisen asuinto, älkää sitä uskoko, vaan muuttakea elämäne, älkää väriin tuomits,

Luk. XI, 37. Sitte tuli oikeauskoinen Jeesuksen luo ja pyysi häntä luokseen aamiaisille. Hän meni ja istui pöydän ääreen,
38. Fariseus huomasi, ettei hän itseänsi pessyt ruoan edellä, ja ihmetteli.

39. Ja Jeesus sanoi hänelle: Te oikeauskoiset pesette kaiken ulkoa, mutta onko sisässänne puhdasta? Ole hyvä ihmissille, niin kaiketi on puhdasta.

VIII, 37. Ja kun hän istui fariseuksen Talossa, tuli raimo kaupungista, joka oli vääräuskoinen. Hän tiesi, että Jeesus oli oikeauskoinen luona, ja tuli sisään ja toi kädessään astian, jossa oli kallista voidetta.

38. Ja laskeui polvilleen hänen jalkainsa juureen, ihti ja kastoi kynneliittänsä hänen jalkojensa, keivasi niitä hiuksillaan ja voiteli ne voiteella astiasta.

39. Fariseus sen näki ja ajatteli itseksensä: Tuskin hän on profeetta. Jos hän todella olisi profeetta, niin hän tietäisi, mil-lämin vaimo häntä pesee, tietäisi, että se on vääräuskoinen eikä sallisi sen koskea itseensä.

40. Jeesus avasi hänen ajatuksensa, kääntyi hänen puoleensa ja lausui: sanonko sinulle, mitä ajattelet? Pano, vastari isäntä.

41. Ja Jeesus puhui näin: Kaksi miestä oli velkaa samalla lainaajalle, toinen viisisataa, toinen viisikymmentä rahaa.

42. Eikä ollut kummallakaan vrraa maksaa. Mutta lainaapi antoi molemmille lahjaksi. Kenen nyt luulet lainaajan enemmän rakastavan ja häntä enemmän palvelevan?

43. Ja hän vastasi: kai se, joka enemmän di' velkaa.

44. Jeesus osotti vaimon ja sanoi: minä on sinun jätämän vaimon laita. Sinä pidit itsesi oikeauskoisena ja siis vä-
hän velkajai; hän pitää itseänsä vääräuskoisena ja siis suuresti velallisena. Minä tulin sinun luoksesi taloon et-
hän antanut minulle vettä jaloilleni; hän pesee jalkani kyynelillä ja pyyhki ne hiuksillaan.

45. Sinä et minua siudellut; hän suutelee jalkojani.

46. Sinä et antanut minulle voidetta päätäni varten, hän voitelee jalkani kalliulla voiteella.

47. Se, joka pitää itseään oikeauskoisena, hän ei tee rakkauden töitä. Mutta joka pitää itseään vääräuskoisena, hän myös tekee rakkauden töitä. Ja rakkauden toiden kautta kaikki anteeksi annetaan.

48. Ja hän sanoi vaimolle: anteeksi annettu on si-
nulle koko vääräyytesi. Ja Jeesus sanoi: kaikki riippuu siitä, minä joka itseään pitää. Jos joku pitää itseään hyvänä, hän ei ole hyvä, mutta joka katsoo itseään huonoksi, hän on hyvä.

XVIII, 10. Ja Jeesus puhui edelleen: kerran tuli kah-
si miestä Temppeliin rukoukseen; toinen oli ~~frans~~ oikeaus-

19. Kaimo huomasi, että hän puhui jumalallisia ja sanoi hänelle: ~~minä~~ näen, että olet profeetta ja tahdot minua opettaa.

20. Vaan miten sinä tahdot opettaa minulle jumalallisia asioita, sinä kun olet juutalainen ja minä samarialainen. Tällä vuorella meikäläisint rukoilevat jumalaa ja te juutalaiset sanotte, että Herran huone on Jerusalemissa. Sinä et voi opettaa minulle jumalallisia asioita, koska teillä on toinen usko ja meillä toinen.

21. Ja Jeesus sanoi hänelle: usko minua, vaime, ^{on tullut} jo ~~tämä~~ aika, jolloin eivät ihmiset enää palvele jumalaa tällä vuorella eikä Jerusalemissa.

22. Sillä kun he rukoilevat jumalaa, eivät he tiedä, ketä he rukoilevat; mutta kun he palvelevat Isää, palvelevat he sitä, jota tuntematta he eivät saata olla.

23. Aika on tullut, ~~ja~~ että oikeat jumalan palvelijat eivät jumalaa palvele, vaan Isää hengessä ja työssä. Sellaisia palvelijoita Isä tarvitsee.

24. Jumala on Henki ja häntä on palvettava hengessä ja teossa.

25. Vaime ei ymmärtänyt, mitä ~~hän~~ ^{Jeesus} hänelle sanoi. Hän lausui: olen kuullut, että jumalan lähettäjä on tuleva, hän, jota kutsutaan voidelluksi. Hän sitten ilmeittiä kaikkea.

26. Ja Jeesus sanoi hänelle: minä se olen, joka sinun

kaussasi puhun. Älä toista odota.

III, 22. Sitten tuli Jeesus Judean maahan ja asui siellä opetuslapsineen ja opetti.

23. Siinä aikaan Johannes opetti ihmisiä Salemin luona ja kylpi heitä Enonissa.

24. Koska ei Johannes silloin vielä ollut heitetty vauhteeseen.

25. Ja Johanneksen ja Jeesuksen opetustusten kesken syntyi riita siitä, mikä oli parempi, Johanneksen vedellä puhdistaminen vaiko Jeesuksen oppi.

26. Ja opetuslapsia tuli Johanneksen luo ja sanoivat hänelle: sinä täällä puhdistat vedellä ja Jeesus vain opettaa ja kaikki menevät hänen luokseen. Mitä sinä hänelle sanot?

27. Johannes sanoi: ei ihminen taida mitään itsestään, hän opettaa, ellei Jumala häntä opeta.

28. Mitä hän maallista puhuu, se on maallista, mutta mitä hän Jumalasta puhuu, se on Jumalasta.

32, 33 ja 34. Ei millään lailla saata todistaa, ovatko ne sanat, joita puhutaan, Jumalasta vai eivät ole Jumalasta. Jumala on henki, mittaamaton ja Todistamaton. Se, joka käsittää tämän hengen sanoja, Todistaa, että hän on hengestä.

35. Rakkaudesta poikaan antoi Isä hänelle kaikkia.

36. Joka uskoo poikaan, sillä on elämä, joka ei usko poikaan, sillä ei ole elämää. Jumala on henki ihmisessä.

koinen (fariseus), toinen oli tullimies (publikaani).

11. Oikeuskoinen rukouli näin: kukaan senaa, Her-
etten ole niinkuin Tuo Toinen; en ole mikään saatturi, en
huoruntekijä, en pettäjä, en semmoinen laiskuri kuin tuo tul-
limies.

13. Mutta publikaani seisoi taampana eitä rohatta-
nut katsoa taivaaseen, vaan loi vinttoihinsa ja sanoi: Her-
ra, armahda minua syntistä!

14. No niin, hän oli parempi kuin oikeuskoinen, ^{sit-}~~to~~
lä joka itsensä ylentää, hän alennetaan, mutta joka itsensä
alenta, hän ylenetään.

V, 33. Pöytä Tuli Johanneksen oppilaita Jeesuksen luo
ja sanoi: miksi me ja oikeuskoinet paastomme niin pal-
jon, mutta sinun opetuslapsesi eivät paastoa? Oikeuskoi-
sen lain mukaan Jumala kaasi paastomaan.

34. Ja Jeesus sanoi heille: niinkauvan kuin yl-
kä on häistä, ei kukaan sure.

35. Sinoastaan kuin ei ylkää ole, niin surraan.

36. Niinkauvan kuin elämä on, ei pidä sureman. Ul-
konaista Jumalanpalvelusta ei voi yhdistää rakkauden toi-
miin. Vanha oppi ulkonaisestä Jumalanpalveluksesta ei sovi
minun oppiini lähimmäisrakkauden toisti. Sovittua minun
oppiini vanhaan olisi ikäänkuin repisi palan uudesta vaat-
teesta ja seuloisi sen vanhaan. Ja silloin uusi turmettu

eikä vanha parane. Joko pitää ottaman kaikki menut tai
kaikki, mikä on vanha. Ja jos on hyväksynyt minun oppini,
ei voi säilyttää vanhaa: puhdistusta, paastoomista, sabbattia.

37. Näinkuin uusi viini on kaadettava uusiin astioi-
hin, niin ei siunakkaan voi jäädä vanhoilleen.

Kolmas Luku.

Jumalan valtakunta.

Matt. XI, 2, 3. Litten tuli Johanneksen opetuslapsia
kysymään Jeesuksesta, oliko hän se, josta Johannes puhui.
Kukasiko hän Jumalan valtakunnan ja uudistiko ihmiset hen-
gen kautta.

4. Jeesus vastasi ja sanoi: Katsokaa, kuulkaa ja kerto-
kaa Johannekselle, onko Jumalan valtakunta lähestynyt ja uu-
distetaanko ihmiset hengen kautta. Kertokaa hänelle, miten
minä saarnaan Jumalan valtakunnan.

5. Ennustuksissa on sanottu, että kun Jumalan val-
takunta lähestyy, kaikki ihmiset tulevat autuaita. Näin
sanokaa Johannekselle, että minun Jumalan valtakuntani
on semmoinen, jossa keryläiset ovat onnelliset.

Uraaksi.

6. Ja että jokainen, joka minua ymmärtää, tulee au-

7. Ja kuin Johanneksen oppilaat poistuivat, rupesi Je-
sus saarnaamaan puhumaan kansalle ~~sed~~ Johanneksen saarnaama-
ta jumalan valtakunnasta. Hän sanoi: Kuka te menitte Jo-
hannekseen lus tulla kenne kastetuiksi korvessa, mitä te menitte
katsomaan? Oikeauskoisetkin lainsoppineet menivät, mutta ne
eivät ymmärtäneet, mitä hän saarnasi. Eivätkä he häntä mi-
nään pitäneet.

16. Tämä oikeauskoisten lainsoppineitten sekakunta pitää
totuutena ainoastaan sitä, mitä itse ovat keksineet tai toi-
neen toisiltaan kuulleet, kuin myös sitä lakia, jonka itse ovat kei-
joittaneet.

18. Vaan mitä Johannes puhui, mitä minä puhuen,
eivät he kuule eivätkä ymmärtä. Siitä, mitä Johannes puhui,
ymmärsivät he vain sen verran, että hän paastosi korvessa, ja
he sanoivat: jumala on hänessä.

19. Siitä, mitä minä puhuen, ymmärsivät he vain sen
verran, etten minä paastoo, ~~mutta~~ ja he sanoivat: hän syö ja
juo tullimiesten ja iirstasten kanssa, hän on heidän ystävänsä.

17. He ovat kuin lapset kadulla, jotka puhellevat keske-
nään ja ihmettelevät, ettei kukaan heitä kuuntele.

19. Ja heidän teoistaan näkyy heidän viisautensa.

8. Jos tahdoitte katsella ihmistä, joka kulkee loistavissa
vaatteissa; katso, mitä ~~se~~ asuu töällä linnoissa.

9. Keta siis ette näkneet korvessa? Te ^{Luulette} ajattelette me-
neenne sinne sentähden että johannes olisi profeetta näin-
kuin muut. Älkää sitä luulko, johannes ei ollut profeetta niin-
kuin muut. Hän oli enemmän kuin kaikki profeetat. He en-
nustivat sitä, mitä tulla voi, hän julisti ihmisille sen, mikä on,
että Jumalan valtakunta oli ja on maan päällä.

11. Totisesti sanon minä teille, ei ole suurempaa ih-
mistä syntynyt kuin johannes. Hän ilmoitti Jumalan valta-
kunnan maan päällä ja sentähden hän on kaikkia korkeampi.

Luk. XVII, 16. Laki ja profeetat, ne olivat kaikki täp-
peen Johannekseen asti. Mutta johanneksesta saakka ilmoi-
tetaan tällä ajalla, että Jumalan valtakunta on maan pääl-
lä ja että jokainen, joka siihen pyrkii, myös siihen astuu.

XVII, 20. Ja fariseukset tulivat Jeesukseen luo ja re-
pessivät kysymään häntä, miten ja koska Jumalan valtakun-
ta oli tuleva. Ja hän vastasi heille: se Jumalan valtakunta,
jota minä saamaan, ei ole semmoinen, jommoista edelliset
profeetat ovat ennustaneet. He puhuivat, että Jumala tuliz
si kaikellaistim näkyissä ilmentyksissä, mutta minä pu-
hun Jumalan valtakunnasta, jota ei voi silmin nähdä.

23. Ja jos sanotaankin: tässä se tuli tai on tuleva
tai tässä se on, älkää uskoko. Jumalan valtakunta ei ole
ajassa eikä paikassa.

24. Niinkuin salama se on, millöin täällä, millöin

tuolla, milloin kaikkialla.

21. Eikö sillä ole aikaa eikä paikkaa, sentähden että minun saarnaamani jumalan valtakunta on teissä.

Joh. III, 1 ja 2. Sitten tuli eräs oikeauskoinen juutalainen ylingys, Nikodemus nimettiin, yöllä Jeesuksen luo ja sanoi: sinä kiellät sabbattia pyhittämästi, kiellät nauttamasta puhdistuksen siäntöjä, kiellät uhraamasta ja paas-koomasta, poistat temppelin, puhut jumalista, että hän on henki, ja jumalan valtakunta ^{maasta}, että se on meissä. Minkälainen on tämä jumalan valtakunta?

3. Ja Jeesus vastasi hänelle: ymmärrä, että kehen jo se on taivaasta siittä, niin hänestä on taivaallisia.

4. Nikodemus ei käsittänyt ja kysyi: Keimien saat-
taa ihminen, kehen hän on isänsä lihasta siittä ja vakkahaksi
tullut, jälleen astua äitiensä kohtuun ja suudestaan siittä?

5. Ja Jeesus vastasi hänelle: hävitä, mitä sanon.
Minä sanon, että ihminen on siittä päitän lihasta myös hen-
gestä ja että jokaisesta ihmisestä, koska hän on syntynyt
lihasta ja hengestä, taivaan valtakunta saatetaan aseen.

6. Lihasta tulee liha. Lihasta ei voi syntyä hen-
ki. Vain hengestä voi henki olla.

8. Henki on se, joka sinussa elää ja elää vapaa-
na ja järjellisenä, se, jonka alkua ei tiedä eikä loppua,
se, jota joka ihminen itsestään tuntee.

7. Ja miksiä minä ihmettelet, että sinulle sanoin, että meidän täytyy taimasta siittyä?

9. Nikodemus sanoi: yhtä kaikki ei ole varmaa, että niin on.

10. Niin Jeesus sanoi hänelle: mitä mestari sinä sitten olet, kun et sitä ymmärrä?

11. Ymmärrä, etten minä minkäänlaista viisautta selittele; minä vain ilmoitan, mitä kaikki tiedämme, toistan siitä, mitä kaikki näemme.

12. Kuinka voinet uskoa sitä, mikä on taivaissa, kun et sitä usko, mikä on itsessäsi?

13. Ei kenkiään ollut taivaissa, mutta ihminen on vain maan päällä, taivaasta tänne tullut ja itse taivaallinen.

15. Jumi tämä taivaan-poika on ihmisessä ylen-
nettävä, että jokainen häntä^{sen} uskoi eitä hukkuisi, vaan saisi ikuisen elämän.

16. Sillä ei turmioksi, mutta vapautukseksi antoi Jumala ihmisille poikansa, itsensä kättänsä. Sillä varten hän hänet antoi, että jokainen hänen uskoi eitä hukkuisi, vaan saisi ikuisen elämän.

17. Eikä hän sitä varten synnyttänyt poikaansa, elämään, ihmismaailmassa, että hän hävittäisi ihmismaailman, mutta sitä varten hän synnytti poikansa, elämään, että ihmismaailma hänen kauttaansa elävänä tulisi.

18. Joka hänessä elämää löytää, se ei kuole, mutta joka ei löydä elämää hänessä, se tekee itsensä tyhjäksi sen kautta, ettei luottanut siihen, mikä elämä on.

19. Ja siitä on tuomio (kuolema): että elämä tuli maailmaan, mutta ihmiset itse poistunut elämästä. Valo on ihmisten elämä, valo tuli maailmaan, mutta ihmiset rakastivat pimeyttä enemmän kuin valoa ^{tule} ~~siis~~ ~~menne~~ valoon.

20. Ja sentähden ei se, joka pahaa tekee, ^{tule} ~~siis~~ ~~menne~~ valoon, ellei hän näkyisi, vaan niistä itseltänsä elämää.

21. Mutta joka etsii totuudessa, hän tulee valoon, että hänen työnsä näkyisivät, ja hänellä on elämä ja hän yhtyy Jumalaan. ~~kausaan~~

Ei Jumalan valtakunta ole niin kätkeytyvä kuin te luulette, että se tulisi kaikille ihmisille jonakuna aikana ja jonakussa paikassa, vaan niin, että aina koko maailmassa semmoiset ihmiset, jotka luottavat taivassiseen ihmisenpoikaan, tulevat valtakunnan pojiksi, toiset taas, jotka eivät häneen luota, katoavat. Hengen isä, joka on ihmisissä, on vain niille isä, jotka tuntevat itsensä hänen poikseen. Ja sentähden ainoastiaan ne ovat hänelä olemassa, jotka itsessään säilyttävät, mikä hän heille antoi.

Matth. XIII, 3. Ja sitten Jeesus rupesi selittämään kansalle, mitä Jumalan valtakunta on, ja selitti sen vertaus

tauksissa. Hän sanoi: heukki-isi kylönä maailman to-
tunden tiedon elämä, arion niin kuin isäntä kylönä
siemeniä ^{toivon} ~~pettävää~~.

4. Hän kylönä gli koko pellon, katsonnalla, mihin
siemenet lankeavat. Ja silloin muutamia siemenistä ~~lano~~
putoosi tiele ja linnut lentävät niitä noukkimaan.

5. Toiset taas putoosi kivistöön ja vaikka eivät,
kuukauts pian, koskeivät missään voi juurtua.

7. Vielä toiset putoosi orjantappuroihin ja orjan-
tappurat tukahuttavat vihan, ja tähtäpäätä nousee, mutta ei
tähty.

8. Toiset vihdoon lankeavat hyvään maahan, nouse-
vat ja korvaavat heikkuneita ja kantavat tähtä ja tähttyvät
ja moni tähtä yksin antaa satakertaisen, moni kymmen-
kymmen kertaisen, moni kolmenkymmen kertaisen sadon.

Niin Jumalakin kylvi kengen ihmisiin, muutamissa
se mene hukkaan, toisissa se kantaa satakertaisen hedel-
män. Ja nämä ihmiset onnustavat Jumalan valtakunnan.

Mark. IV, 26. Niin ei Jumalan valtakunta ole sem-
monen kuin te luulette, että Jumala tulisi meitä hallitsemaan.
Jumala kylvi vain kengen, Jumalan valtakunta taas on
niissä, jotka kengen säilyttävät.

27. Jumala ei ihmisiä johda, vaan niinkuin isäntä,
tän hän heittää siemenet maahan eikä miti ajattele.

28. Siemenet itse itivät, nousivat, kantivat lehtiä,
olkia ja tähkiä ja pudottivat jyvän.

29. Ja vasta kun hedelmä kypsyy, lähettää isäntä
siipit elon korjuuseen. Niin Jumalakin antoi joekansa,
hengen, maailmalle, ja heuki itsestään kasa maail-
massa, mutta hengen pojat muodostivat Jumalan valta-
kunnan.

Matt. XIII, 33. Niinkuin vaimo tekee hapanta tai-
kkaa astiaan ja sekoittaa jauhojen sekaan ja sitten jät-
tää sikseen happanemaan ja käymään, niin ei Jumala-
kkaan sekaan ihmisten elämään, niinkauan kuin he
elivät. Hän antoi hengen maailmalle, ja heuki elää
itse ihmisissä, ja ne ihmiset, jotka tuntevat itsensä hen-
gen pojiksi, muodostavat Jumalan valtakunnan. Hengel-
le ei ole pahan eikä kaateman. Violema ja paha on lii-
han varten, ei heukia.

XIII, 24. Jumalan valtakuntaa voi myös verrata seu-
raavaan: isäntä kylväi hyviä siemeniä pelltoon. Isän-
tä on heuki, isä. Pelto on maailma, hyvät siemenet ovat
Jumalan valtakunnan pojat.

25. Ja isäntä panti maata, ja vihollinen tuli ja
kylväi ohdakkeita pelltoon. Vihollinen on vietteläys, ohdak-
keet ovat vietteläksen pojat.

27. Silloin työmiehet tulivat isännän luo ja sanoivat

vat: sinäkö kylvit huonot siemenet? Pellollasi kasvoi puke-
joi ohdakkeita. Lähetä miehit, me tahdomme perata.

29. Mutta isäntä sanoi: ei se ole tarpeen, te tempais-
sitte ohdakkeet pois ja tallaisitte nisut.

30. Kasvakoht he yhdestä. Kun elon aika tulee, niin
minä käsken leikkurimiehiä kokoamaan ohdakkeet ja poltta-
maan ne, mutta nisut tahdon koota aittoihini.

Elonkorjuu se on ihmiselämän loppu, leikkurimiehet
ovat taivalliset voimat. Ja ohdakkeet he polttavat, mutta ni-
sut he puhdistavat ja kokoavat. Niin elämäinkin lopulla ~~ka-~~
kautti katoa, mikä oli ajan petostu, ja ainoastiaan todet-
tunen elämä pysyy, se, joka on hengessä. Hengelle, isälle, ei
ole pakkaa olemassa. Mitä hän tarvitsee, henki säilyttää,
mikä ei hänestä ole lähtenyt, se ei ole hänelle olemassa.

47. Jumalan valtakunta on kuin verkko. Verkko
vedetään meren läpi ja kokoo kaikenlaisia kaloja.

48. Mutta sitten kun se vedetään maalle, erotetaan
huonot pois ja heitetään mereen. Niin on ajankin lopulla
olemu: taivallinen voima valitsee hyvän ja hylkää huonon.

XIII, 10. Ja kun hän oli päättänyt puheensa, alkoi-
vat hänen opetuslapsensa kysyä hänet: kuinka nämä
vertaukset ovat ymmärrettävät?

11. Ja hän sanoi heille: nämä vertaukset ovat ka-
della tavalla kätöksiä: Puhunhan kaikkia näitä vertauk-

sia sentähden, että on muutamia, niinkuin te, minun opetuslapseni, jotka ymmärtävät, missä Jumalan valtakunta on; ymmärtävät, että Jumalan valtakunta on jokaisen ihmisen sisäissä, ymmärtävät, miten siihen on mentävä. Toiset eivät sitä ymmärrä. Toiset katsellessa eivät näe, kummitellessa eivät käsitä.

15. Sentähden, että heidän sydämensä on kovettunut. Näin puhun näitä vertauksia kaksinkertaisesti, heille ja toisille. Heille puhun Jumalasta ja mikä valtakunta Jumalalla on, ja sen he ymmärtävät. Mutta teille puhun, mikä Jumalan valtakunta teillä on, se, joka on sisässänne.

18. Ja te näette, te ymmärrätte, niinkuin tulee, vertauksen kylvöjästä. Teille se merkitsee tätä:

19. Jokainen, joka ymmärtää Jumalan valtakunnan tarkoituksen, mutta ei sitä sydämeensä ota, sen luo tulee paha ja ryöstää kylvön; tämä on siemen tien varrella.

20. Kivikkoon kylvetty on se, joka heti ottaa sen ilolla vastaan.

21. Vaan ei se juurra hänessä, mutta hän ottaa sen vain hetkeksi; jos häntä kohtaa ahdistus ja vaino valtakunnan tarkoituksen tähden, niin hän heti sitä luopuu.

22. Orjantappuroiden sekään kylvetty on se, joka ymmärrä valtakunnan tarkoituksen, mutta maalliset huolet ja rikkauden himo tuhokuttavat hänessä ymmärryksen eikä se

kaune hedelmää.

23. Mutta hyöriän maahan kylhetty on se, joka ymmärsi vattakunnan tarkoituksen ja kätki sen sydämeensä; hän kantaa hedelmää, toinen satakertaisen, toinen kaudenkymmenen kertaisen, toinen kolmekymmenen kertaisen.

12. Seutähden että sille, joka säilyttää, paljon annetaan, mutta joka ei säilytä, häneltä viimeinäkkin otetaan.

Luk. VIII, 18. Ja seutähden katsoka, miten vertaukset ymmärrätte. Ymmärtäkää ne niin, ettette antautu petokseen, vääröyteen ja huoliiin, vaan hedelmän kannatte, ken satakertaisen, ken kaudenkymmenen kertaisen, ken kolmekymmenen kertaisen.

Matt. XIII, 31. Taimen vattakunta kasvaa sielun tyhjästä, mutta antaa kaikki. Se on kuin koirunsiemen, siemenistä pienin, kuin se kasvaa, on se suurempi kuin kaikki puut ja taimen linnut ruhentavat siihen jätänsä.

Neljän Luku.
Jumalan valtakunta.
(Isäthän).

Mat. IX, 35. Ja Jeesus kävi kaupungeissa ja kylissä ja opetti kaikille sillä autuudesta, joka seuraa isän tahdon tähtämisestä.

36. Jeesus sanoi, että ihmiset hukkuivat tietämättömyydestä siitä, mikä on oikea elämä, ja että he vaivasivat itseään tietämättä miksi, aivan kuin hagarautuneet lamppaat ilman poltinta.

V, 1. Kerran kokoontui joukko kansaa kuuntelemaan Jeesuksen oppia, ja hän nousi vuorelle ja istuutui. Hänen Opetuslapset asettuivat hänen ympärilleen.

2. Ja Jeesus rupesi opettamaan kansalle, mistä isän tahdot on.

Luk. VI, 21. Autuaat ovat vaivaiset ja suojattomat, sillä he elävät isän tahdon. Jos isoovathan, niin he ravitaan; jos voivat ja itkevät, niin saavat lohdutusta.

22. Ja jos ihmiset heitä halveksivat ja pitivät erittäin

itsestään ja kaikkialla heitä vainoavat.

23. Niin he iloitsivat siitä, sillä niin on aina jama, ihmisiä vainotta, ja he saavat toimallisen palkinnon.

24. Mutta voi rikkaita, sillä he saavat jo kaikki, mitä toivoivat, eivätki enään mitään saa.

25. Nyt he ovat saivat, mutta he tulevat isoonaan. Nyt he ovat iloiset, mutta he tulevat suremaan.

26. Kun kaikki heitä kiittävät, voi heitä, sillä kaikki kiittävät vain pettajiä. Autuaat ovat vaimiset, mutta autuaat vain silloin, kun ovat köyhiä ei ainoastan ulkonaisesti, mutta myös sydämessä, niinkuin seola on hyvä ainoastan silloin, kun ei se vain ulkoapäin ole suolan kaltainen, mutta suolainen itessään.

Matt. V, 13. Niin olette tehneet herjätöisiä ja suojattomia, te maailman opettajat, autuaat olette, jos tiedätte, että kosi on ni on siinä, että on suojaton vaimainen. Mutta jos vain olette vaimisia ulkonaisesti, silloin ette kelpaa mitinkään aivan kuin secolator suola.

14. Te olette maailman valo, älkää sentään valonne kätkekö, vaan näytäkää se ihmisille.

15. Sillä kun kynttilä on sytytetty, niin ei sitä aseteta penkin alle; joudalle se pannaan, että kaikkia tavassa valaisisi.

16. Niin älkää tekään kätkekö valonne, vaan näytäkää.

kää se teoillanne, mutta siten, että ihmiset huomaavat, että tiedätte totuuden, ja ymmärtävät teidän taivaallista isäännne, kuin he katselevat hyviä teitännne.

17. Alkäätkö kuulko, että minä päästän teidät laisista. En minä opeta laista pääsemistä, mutta minä opetan ikuisen lain täyttämistä.

18. Niin kauan kuin on ihmisiä taivassalla, niin kauan on myös olemassa ikuisen laki. Sitten vasti ei ole mitään lakia, kuin ihmiset itsestään kaikessa toimivat ikuisen lain mukaan.

19. Ja jos joku päästää itseensä yhdestäkään näisistä pienistä käskyistä ja opettaa muille, että niistä voi päästä, hän on oleva väärneinen taivaan valtakunnassa; mutta joka ne täyttää ja muille opettaa, hän on oleva suuri taivaan valtakunnassa.

20. Sitten jos ei teidän vanhurskautesenne ole seurempi kuin oikeusasteiden lainoppineiden vanhurskaus, niin ette yhtään ole taivaan valtakunnassa.

Tässä käskyt seuraavat:

Ensimmäinen käsky. 21. Vanhassa laissa on sanottu: Älä tappa. Mutta joka tappaa, hän on tuomittava.

22. Mutta minä sanon teille, että Tuomioon viikopää on jokainen, joka vihastuu veljelleen. Ja vielä syvällisempi se, joka veljelleen herjäsanan sanoo.

23. Niin että jos tahdot rukoilla Jumalaa, muistele ensin, onko ketään, jolla on jotakin sinua vastaan.

24. Ja jos muistat, että on jokuksaan, joka luulee, että sinä olet häntä loukannut, niin luova rukouksestani ja mene ensin sopimaan veljesi kanssa, sitten vasta rukoile. Tietäkää, ettei Jumala tahdo uhria eikä rukousta, vaan rauhaa, sopua ja rakkautta keskenänne. Ja ettette saata rukoilla ^{ette} ajatella Jumalaa, jos yksikään on, jonka kanssa ette vaella rakkaudessa.

Tämä siis on ensimmäinen käsky: Älkää seutukko, älkää parjanko, mutta jos olette parjanneet, niin sovittakaa se ja tehkää niin, ettei yksikään ihminen ole loukkaantunut teistä.

Toinen käsky. 27. Vanhassa laissa on sanottu: ei sinun pidä huoria tekemän. Ja jos tahdot hyljätä emäntäsi, niin anna hänelle erokirja; mutta minä sanon teille, että joka nauttii vaimon sulowesta, hän tekee jo huorin. Kaikkinaisen siivon ja siivon hyljättä sielun, ja seutahden on parempi, että luopuu lihaellisesta himostaan kuin että hukuttaisi elämänsä.

XIX, 9. Ja jos sinä hyljät vaimosi, niin pakotat häntä, jätin siivettömyyteen ja sitä, jonka kanssa hän tulee elämään, jättäen että ~~itk~~ olet siiveton.

Ja seutahden tämä toinen käsky: älä ajattele, että naisten rakkaus on mitään hyvää. Älä seutahden katso naisiin, vaan elä sen kanssa, johonka kerran yhdyt äläkä häntä hyljätä.

Kolmas käsky. V, 33. Vanhassa laissa on sanottu:

2
älä turhaan lausu Herraa sinun Jumalasi nimeä, älä vannoo
Jumalan kautta valehdellaksesi äläkä (3 Mos. XIX, 12): häpäise
Jumalasi nimeä. Älkää väänin vannonko minun kauttani,
ettette Jumalaa ^{pilkkaisi} ~~vastustaks~~. Mutta minä sanon Teil-
le, että jokainen vala on Jumalan ^{pilkkauksesta} ~~hapanemista~~, ja sen-
täkden älkää olleuksaan vannonko.

34. Ihminen ei voi mitään lupata, koska hän on koke-
naan isän vallassa. Hän, joka ei harmaasta hapsesta voi
mustaa tehdä, kuinka hän edeltäpäin vannon tekevänsä
sitä tai tätä, ja vannon Jumalan nimessä.

35. Jokainen vala on Jumalan pilkkauksesta, sentähden
että, kun ihminen täytyy pitää vala, joka on Jumalan tak-
toa vastaan, on selvä, että lupasi toimia vasten Tahtoaan,
ja siksi jokainen vala on paha.

37. Ja jos senulta jotakin kysytään, sano: on, jos riini
on; ei, jos ei ole; kaikiki mitä lisäät, on paha. Ja
sentähden on kolmas käsky: älä kellekään mitään vannon.
Sano: on, jos on; ei, jos ei ole, ja tiedä, että joka vala on paha.

Neläs käsky. 38. Vanhassa laissa on sanottu: (2 Mos.
XXI, 22) joka elämän ottaa, hänen Tukee antaa elämä eli:
masti, silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä,
härkä härästä, orji orjasta ja niin edespäin.

39. Mutta minä sanon Teille: älkää vastustako pa-
haa pahalla, älkää oikeuden kautta ottako härkää härästä,

oynä oystä, elämää elämästä, vaan alkää yhtään vastustako pahaa.

40. Ja jos joku oikeuden kautta tahtoo viedä sinulta härkän, niin anna hänelle toinenkin; joka tahtoo ottaa sinulta takkin, anna hänelle paitakin; joka sinulta hampaan lyö toista poskesta, ojentaa hänelle toinenkin.

41. Jos pakotetaan sinua työtä tekemään, tee kaksi.

Luk. VI, 30. Jos otetaan sinulta tavaraasi ja tilasi, niin anna. Ellei anneta sulle rahaasi, älä sitä vaadi takaisin, ja sentähden:

37. Älkää tuomitko, älkää ~~antako~~ tuomitako, sillä rankaisko, eikä teitikkään tuomita eikä rangaista. Antaa kaikkien mennä menijään ja he antavat teidän mennä, sillä jos te tuomitsette ihmisiä, niin hekin tulevat teitä tuomitsemaan.

Matt. VIII, 1. Mahdotonta on teidän tuomita, koska kaikki olette ihmisiä ja sokeita eikä oikeutta näe.

3. Kuinka siis tahraantunein silmin saattaa huomata tomukinnekusta veljeusi silmässä? Eusien täytyy pestä omat silmänsä. Mutta kenen silmät ovat puhtaat?

Luk. VI, 39. Voiko sokea taluttaa sokeita? Molemmat he kuoppaan kaatuvat. Niin nekin, jotka tuomitsevat ja rankaisivat, niinkuin sokeat taluttavat sokeita.

40. He, jotka pitävät oikeutta ja tuomitsevat vakavasti

taan, haavoittamaan, jäseniä silpomaan, kuolemaan, he tahtoivat ihmisiä opettaa. Mutta mitä heidän opistaan voi muuttua, kuin että oppilas oppii ja tulee aivan samallaiseksi kuin mestarinsa. Mitä hän on tehnyt, kun on oppinsa lopettanut? Aivan samaa kuin mestari tekee: väkivaltaa, murhua.

Matk. VIII, 6. Älkää kuulko oikeutta löytävänne Tuomioistuimissa. Suora oikeuden rakkauteensa inhimillisten tuomioistuinten katuun on aivan kuin jos heittäisi kalvia helmiä sikojen eteen. Sikaan he tullaant ne ja repivät teitä. Ja sentähden on neljäs käsky: kuinka paljon väräyttiä sinulle tehdäänkään, älä vastusta pahaa, älä tuomitse äläkä vedä oikeuden eteen; pidätki vyytöksiäsi äläkä raukaise.

Viides käsky. Raukassa laissa on sanottu:

V, 43. Tehkää hyviä osuilla kansalaisillenne, mutta vahingoittakaa muuta.

44. Mutta minä sanon teille: älkää rakastako vain kansalaisia, mutta vieraidenkin maiden ihmisiä. Vihahtkoot teitä muukalaiset, hyökätkööt kimppuunne ja tekkevöt teille väräyttiä; kiittäkää heitä, tehkää heille hyvää.

Luk. VII, 32, 33. Jos vain katsotte omien maamiesten parasta, niin kaikki samoin katsovat vain omien maamiesten parasta, ja tämä viepi sotaan. Mutta te olkaa kai-

hille kansoille yhtäläiset ja olette Jumalan poikia.
Kaikki ihmiset ovat hänen lapsiaan, siis kaikki ovat vel-
jiä.

Ja sentähden tämä ruodes käsky: käyttäytyä vieraita
kansoja kohtaan aivan niin kuin minä sanoin teille, et-
tä keskenänne käyttäytyisitte. Kaikkien ihmisten isälle
ei ole eroa kausain välillä eikä vaitakuntien: kaikke he
ovat veljiä, yhden isän poikia. Älkää tehkö eroa ih-
misten välillä kausallisuuden ja rajojen mukaan.

Sis nyt: 1) Älkää vihastuko, vaan eläkää rauhas-
sa kaikkien kanssa. 2) Älkää nauttikko siivettömästä ki-
mosta. 3) Älkää kellenkään mieltään vaunoko. 4) Älkää vas-
tustako pahaa, älkää tuomitko älkääkään tuomittele ja
5) Älkää tehkö eroa kausain kesken, vaan rakastakaa
muukalaisia niinkuin omaa kansaanne.

Matth. VIII, 12. Kaikki nämä käskyt yhdessä kuuluvat:
kaikki mitä tahdotte, että ihmiset teille tekisivät, se tehkää
myös heille.

VII, 1. Älkää täyttäkö näitä käskyjä ihmisten kiitoksen
tähden. Jos te sen teette ihmisten tähden, saatte myös palk-
kanne ihmisiltä. Mutta jos ette sitä tee ihmisten tähden,
niin saatte palkkanne taivaallisista isäntänne.

2. Kun siis ihmisille hyvää teet, älä sitä toivella
välipalkalle julisti: niin ulkokuullatut tekevät, että ihmiset

Heitä kiittäisint. Ja he saavat toivomuksensa mukaan.

3. Mutta kun ihmisille teet hyvää, tee se niin, ettei kukaan sitä näe, ettei vasen käsi tiedä, mitä oikea tekee.

4. Ja sinun isäsi sen näkee ja antaa sinulle, mitä tarvitset.

5. Ja kun tahdot rukoilla, älä rukoile niinkuin ulkokullatut. Ulkokullatut mielellään rukoilevat kirkkoissa ihmisten nähdessä. Ihmisten tähden he sen tekevät ja ihmisiltä he saavat toivonsa mukaan.

6. Mutta kun tahdot rukoilla, mene sinne, missä ei kukaan sinua näe ja rukoile isäsi, henkesi; mutta isä näkee, mitä sielussasi on, ja hän antaa sinulle, mitä hengesnä haluat.

7. Kun rukoilet, älä seuta soitte niinkuin ulkokullatut.

8. Isäsi tietää, mitä tarvitset, ennekuin saatasi avataiset.

9. Rukoilkaa vain näin: isä meidän, aluton ja loputon kukaan; sinua olemuksesi vain olkoon pyhitetty; sinua vain olkoon valta, että tahtosi täyttyisi ikuisesti maan päällä. Anna minulle elämän leipä nykyhetkessä. Sammuta jos poista entiset vikani, niinkuin minä sammutan ja poistan kaikki veljeeni viat, niin etten laukeisi kiusaukseen, vaan pääsisin pahasta, sillä sinun ovat valta, voima ja tuomio.

Mark. XI, 25. Kun te rukoillette, alkoon ottaa ketään, jolle jotakin miellet.

26. Sillä jos ette anna anteeksi ihmisille heidän pahuu-

Teus, niin ei teidän isännäkään anna anteeksi teille teidän pa-
huuttanne.

Matt. VII, 16. Kuu te paastotte, s. o. härmitte, alkää asetta-
ko sitä ihmisten nähtäväksi; niin ulkokullatut tekevät, että
ihmiset heitä näkisivät ja kiittäisivät. Ja ihmiset heitä kiittä-
vät, ja he saavat toivonsa mukaan.

17, 18. Vaan älä sinä miin tee; kuu sinä härmit kätää,
niin kuje iloisilla kasvoilla, etteivät ihmiset sitä näkeä; mutta
senin isäsi sen näkee ja antaa sinulle, mitä tarvitset.

19. Alkää kootko tavarroita maan päällä; koi syö, ruo-
te raiskaa ja varheet varastuvat; vaan kootkaa itsellenne taurallis-
ta tavaraa.

20. Taurallista rikkautta ei koi syö eikä ruoste raiskaa
eikä varheet varasta.

21. Missä teidän rikkautenne on, siellä on myös sydämenne.

22. Ruumiin valo on silmä, mutta sielun valo on sydän.

23. Jos silmäsi on pimeä, niin on koko ruumiissasi pimeä.
Mutta jos sydämesi valo on pimeä, silloin on koko sielussasi pimeä.

24. Ei voi kahta herraa yhtäikaa palvella: toista tytydyt-
tä ja toista pahoittaa. Ei voi palvella jumalaa ja lihaa. Joko
palvella ~~ja~~ maallista elämää tai jumalaa.

25. Seutakden alkää surko, mitä söisitte ja joisitte
ja millä itseänne vaatettaisitte. Onhan elämä kalliimpi kuin
ruoka ja vaatteet. Mutta jumala sen teille antoi.

26. Katsokaa Jumalan luomia olentoja - lintuja. Eivät he kyllä eivätkä nälä eivätkä kokee riikettä, ja Jumala heidän ruokkii. Ei ihmisen Jumalan silmissä ole vähempi kuin lintu, jos Jumala antoi ihmisille elämän, niin hän myös tekee hänä elättää.

27. Tehän itse tiedätte, ettette mitään voi puolestanne tehdä, jos kuitenkin vaskaaksi annatte elämäne käydä. Ette voi pidentää elämäne yhdelläkään vuorokaudella.

28. Ja mitä te vaatette surette? Keden kukkaset eivät työskentele, eivät kehriä.

29. Mutta siivoina ne seisovat, ettei Salomokaan koko komeudessaan ollut niin siivo.

30. Jos Jumala näin kaunistaa ruokoa, joka tänään kasvaa ja huomenna leikataan, niin kuinka hän ei teitä vaatelaisi?

31. Älkää murehtiko älkääkään vaivanko itseänne. Älkää sanoko, että täytyy ajatella sitä, mitä söisi tai millä itseään vaatelaisi.

32. Sitä kaikki ihmiset tarvitsevat, ja Jumala tietää teidän tarpeenne.

33. Älkää siis huolehtiko tulevaisuudesta. Eläkää nykyistä päivää. Pitäkää huolta siitä, että vaellatte hänen tahdonsa. Pyytäkää vain sitä, joka yksin on tärkeä; kaikki muu tulee teille itsestään. Koettakaa vain

pyyji isän tahdossa.

34. Siis alkia surko, mitä tuleva on. Kuka se tulee,
niin seuraa surukin mukana.

Luk. VII, 9. Pyytäkää, niin teille annetaan; etsikää,
niin te löytätte. Kolkuuttakaa, niin teille annetaan.

Matt. VIII, 9 ja 10. Sillä onko semmoista isää, että hän
pojalleen antaisi kiven leivän asemesta, taikka käämää,
kalan sijasta?

11. Kuka siis me jotkut ihmiset osaamme antaa lapsillemme, mitä he tarvitsevat, niin eikö teidän isänne, joka on Taivassin, antaisi teille sitä, mitä todellakin tarvitsette, kuka jos häneltä pyytäisitte? Pyytäkää, Taivaallinen isä on antava henzen elämään niille, jotka sitä häneltä pyytävät.

13. Kapea on elämään vievä tie, mutta astukaa kapealle tielle. Yksi ainoa portti elämään on vain olemassa. Se on kapea ja ahdas. Ympäristä on laajaa ja avoimaa maata, mutta se vie kadotukseen.

14. Kapea tie yksi viepi elämään, ja harvat sen löytävät.

Luk. XII, 32. Mutta älä pelkää, sinä piiskainen lammas! Isä on määrännyt teille valtakunnan.

Matt. VIII, 15. Mutta oikaat vaimonne väärästä profeetoista ja opettajista; he tulevat luokseenne lammaslammasta.

15. Kun rikas sitten palasi matkaltaan, kutsui hän palvelelijat luokseen, joille oli rahat antanut, ja kysyi heitä sanomaan, mitä kukin oli rahoillaan tehnyt.

16. Ensimmäinen tuli ja sanoi: kas tässä, herra, sinun ^{antamasi} yhdellä rahalla ansaittiin kymmenen.

17. Ja isäntä sanoi hänelle: oikein teit, hyvä palvelija, olet vähässä uskollinen, minä asetan sinut seuraava tekemään; ota osu kaussani kaikkiin rikkauksiini.

18. Toinen palvelija tuli ja sanoi: tässä, herra, rahat-lasi ansaittiin viisi.

19. Ja isäntä sanoi hänelle: hyvin teit, hyvä palvelija, ota kaussani osan kaikkiin rikkauksiini.

20. Vielä tuli yksi ja sanoi: tässä on talenttini; kään-
sen kiinaan ja kaivoin maahan.

21. Koska sinua pelkäsin: olet ankura mies, sinä olet, mitä et ole tallelle pannut ja nuijitt, missä et ole hyötyänyt.

22. Ja isäntä sanoi hänelle: tyhmä palvelija! Sanoilla-
si sinua tuomitse. Sanot, että pelostin minua kohtaan kaikki ta-
lentit ja maahan etkä sillä mitään ansainnut. Kien tiesit,
että olen ankura ja olen seellä, mihin en ole pannut, minä mik-
sikä et tehnyt, mitä käskin?

Matth. XXV, 26 ja 27. Jos olisit talentillani ansainnut,
olisit täytenäyt, mitä käskin. Nyt et tehnyt sitä, jota varten talent-
tini oli sulle annettu, ja sentähden et voi sitä omistaa.

Luk. XIX, 23-28. Ja isäntä käski, että lalenti otettai-
sien pois siltä, jotka ei siltä mitään ansainnut, ja antoi sen
niille, jotka ansaitsivat.

24 ja 25. Ja isäntä sanoi: antakaa niille, jotka paljon
ansaitsivat, sentähden että sille on lisättä, joka säilyttää, mitä
hänellä on; mutta siltä, joka ei säilytä, on vääreinenkin otettava.

27. Ja vapauden hän hänelle antoi, ja sen kautta hän on ihmisenpoika.

28. Tästä hetkestä lähtien kaikki kuolevaiset jaetaan kauteen ryhmiin.

29. Toiset, jotka hyvää tekevät, löytävät elämän, toiset, jotka pahuutta tekevät, hävitetään.

30. Eukaa minä tätä päätä, vaan minä minä isältä ymmärsin. Ja päätökseni on varma, koska niin päätän, ei sitä varten, että minä tekisin, mitä minulle on mieluista, vaan sitä varten, että kaikki tekisivät, mitä isä kaikilta tahtoo.

31. Jos minä kaikille vakuuttaisin, että oppini on tosi, ei se sen totuutta vahvistaisi.

32. Mutta ~~se, mikä todistaa~~ minun oppini totuuden, on todistanut ne työt, joita opetan. Ne osoittavat, etten opeta itsestäni, vaan kaikkien ihmisten isästä.

33. Ja minun isäni, hän joka minut opetti, vakuuttaa kärkevästi totuuden kaikissa sieluissa. Mutta te ette tahdo ymmärtää ja tuntea ja hänen ääntänsä.

34. Ja te ette luota tämän äänen tarkoitukseen. ^{Siihen} ~~Siihen~~ ^{mitä} teissä henkeä on, taivaasta alas astunutta, siihen ette usko.

35. Tuokaa pyhäin kirjoitustenne henkeen. Saman löydätte niistä, kuin minunkin opistani, kärkeyt siitä, etten jätä elämän itseen varten, ~~mutta~~ ^{vaan} tekemään ihmisille hyvää.

36. Miksi ette tahdo uskoa minun kärkevihini, jota

Ka kaikille ihmisille elämän antavat? Kaikkien ihmisten yhteisen isän miehenä minä teitä opetan ja te ette omista minun oppiani; mutta jos joku opettaa teitä omassa miehenään, sitä te uskotte.

44. Ei sitä voi uskoa, mitä toinen ihminen puhuu toiselle, mutta siihen voi uskoa, mikä joka ihmisessä on, poikaan isän kaltaiseen.

Luk. XIX, 12. Ja etteivät ihmiset kuulsi, että tämä vaauvittakunta olisi jotain näkyvästä, vaan ymmärtäisivät, että isän Tahdon Tähtäminen oli Jumalan valtakunta, ja että tämän Tahdon Tähtäminen riippui joka ihmisen fyysikkimyksestä; että ihmiset ymmärtäisivät, ettei elämä ollut heille annettu heidän itsiään varten, vaan isän Tahdon Tähtämisiksi, ja että isän Tahdon Tähtäminen oli ainoa, joka pelasti kuolemasta ja antoi elämän — sanoi Jeerus vertaankun. Hän sanoi: oli rikas mies ja hänen täytyi mätä kusta kotonaan.

13. Ennen lähtöään hän kutsui kokoon palvelijansa ja jakoi heidän kesken kymmenen talenttia, jokaiselle yhden, ja sanoi: ansaitkoon jokainen antamillani rahoilla, niin kuin van kuuin pois olen.

14. Mutta tapahtui, kun hän matkusti pois, että muutamat kaupungin asukkaat sanoivat: emme tahoa häntä enään palvella.

Kiides Luku. Todellinen elämä.

Matt. XI, 25. Ja taas Jeesus iloitui henkensä voimallisuudesta ja sanoi: minä tunnen isä-hengen kaiken taivaan luku ja maallisen alkulähteen, seutähden että mitä salattu oli toimelizella ja viisailta on ilmoittautunut ala-ikäisille, sen kautta että he tuntevat itsensä Jumalan pojiksi.

28. Kaikki, jotka huolehtivat lihallisesta hyvinkäy^{nä} mistä, ^{vagastandneet kuorman} ovat ottaneet taakan päälleensä, jota eivät jaks^{vetää} kantaa, ja panneet kaulaansa ikeen, joka ei ole heitä varten tehty. Ymmärtäkää minun oppini ja seurattkaa sitä, ja tulette tuntemaan iloa ja rauhaa elämässänne. Minä annan teille toisen ikeen ja toisen ^{kuorman} taakan: henkisen elämän.

29. Ottakaa se päältenne ja te opitte minulta mielen tyyneyttä ja autuutta. Olkaa rauhalliset ja vienot sydämettänne ja te löydätte autuutta elämässänne.

30. Sillä minun oppini on iis, teitä varten tehty ja minun oppini tähtäminen on keveä kuorma.

Joh. IV, 31. Silloin Jeesuksen opetuslapset kysyivät

Kaikki, tahtoisiko hän syödä.

32. Ja hän vastasi: minulla on ruokaa, jota ette tunneta.

33. Niin he ajattelivat, että joka oli tuonut hänelle syötävää.

34. Mutta hän sanoi: minun ruokani on se, että teidän tahdon, joka antoi minulle elämän ja että tähtäin, mitä hein minulle antoi tehtäväksi.

35, 36. Alkaa puhuko: vielä on aikaa, niinkuin kylväjä ja puhuu, joka elonaikeaa odottaa. Se, joka tähtäin isäin tahdon, on aina tyytyväinen eikä tiedä nälästä eikä janosta. Jumalan tahdon tähtäminen tyydyttää ihmistä aina, sillä on palkka itsensä siinä. Ei saa sanoa: myöhemmin tahdon tähtäin isäin tahdon. Niinkauvan kuin elämä kestää, on aina mahdollista ja velvollista tähtäin isäin tahdon.

37. Meidän elämämme on pelto, johon Jumala kylväi, mutta meidän tehtävämme on ^{korjata} ~~siemen~~ hedelmät.

38. Ja jos korjaamme hedelmät, niin saamme palkkani — ajattoman elämän. Totuus on, ettemme itse anna elämää itsellemme, vaan joku toinen. Ja kukaan me harrastamme hedelmien korjauksesta, niin saamme palkkaa, kuten näittäjät aina. Minä opetan teitä korjaamaan sitä elämää, jonka isä teille antoi.

V, 1. Kerran Jeesus tuli Jerusalemiin.

2. Ja Jerusalemissa oli lammikko.

4. Ja siitä lammikosta sanottiin, että enkelit astui siihen.

alas, niin että vesi rupesi aaltoilemaan, ja että ensimmäinen, joka sukeli lammikkoon, kun ~~vesi~~ oli ~~se~~ aaltoillut, paransi, vaikka kuin sairas olisi.

2. Ja yltä ympäri lammikkoon oli asetettu baldakineja.

3. Ja näiden baldakien alla makasivat sairast olot. Tämässä vedessä aaltoilemista, että lammikkoon astuissivat.

5. Ja siellä oli mies, joka 38 vuotta oli sairastanut jeesus kysyi häneltä, kuka hän oli. Mies kertoi jo sairastaneensa 38 vuotta ja yhä odottavaan, että ensimmäisenä pääsisi lammikkoon, kun vesi oli aaltoillut, jotta parantuisi; mutta 38 vuoteen ei ollut eunattanut ensimmäiseksi, vaan aina joku toinen ennen sukeli.

6. Ja jeesus näki, että hän oli rauha ja kysyi: tahdotko jätän parantua?

7. Mies vastasi: tahdon, mutta ei ole minulla ketään, joka ajassa kantaisi minut veteen. Sitten joku pääsee ennen minua.

8. Ja jeesus sanoi hänelle: eldy, ota vuoteesi ja käy.

9. Ja potilas otti vuoteensa ja kävi. Mutta oli sabbatti.

10. Ja oikeauskoiset sanoivat; ei sinun sori ottaa vuoteesi mukaasi, tänään on sabbatti.

11. Hän sanoi: se, joka minut nosti, käskee minun ottaa vuoteeni.

15. Sairas meni ja kertoi oikeauskoisille, että jeesus

hänet paransi.

16. Ja oikeusköint seutuiivat ja vainosivat Jeesusta, että hän teki sellaisia sabbattina.

17. Ja Jeesus sanoi: Sillä, mitä isä aina tekee, teen minäkin.

19. Totisesti sanon minä teille: josta ei voi mitään tehdä itsestään. Hän tekee vain sillä, mitä hän isältä ymmärsi. Mitä isä tekee, sitä hänkin tekee.

20. Isä rakastaa poikaa ja opettaa hänelle kaikki, mitä pojalle on tarpeen tietää.

21. Isä antaa kuolleille elämän, niin poikakin antaa elämän kelle hän tahtoo, sentähden että, niinkuin isän teko on elämä, niin pojankin teko on elävä elämä.

22. Isä ei luonninut ihmisiä kuolemaan, vaan on-
toi ihmisille valian tahtons mukaan elää tai kuolla.

23. Ja he tulevat eläviksi, jos he kunnioittavat poikaa niinkuin isää.

24. Totisesti sanon minä teille: joka ymmärtää minun oppini sisällyksen ja uskoo kaikkien ihmisten yhteiseen isään, sillä on jo elämä ja kuolemasta hän on vapautettu.

25. Ne, jotka ymmärsivät ihmiselämän tarkoituksen, ne jo välttivät kuoleman ja seavat aina elää.

26. Sentähden että niinkuin isä elää itsensä kautta, niin antoi hän myös pojalle elämän hänen omassa itsessään.

vaatteissa, mutta sieltä ovat ~~so~~ vaateleviä susia.

16. Hedelmistä, siitä mikä heistä tulee, te tunn-
nette heidät. Orjantappuroista ei viinirypäleitä koota eikä
haavasta omenia.

17. Hyvä puu kantaa hyviä hedelmiä. Mutta hu-
ono puu kantaa huonoja hedelmiä. Niin heidät tunnette
heidän oppinsa hedelmistä.

Luk. VII, 45. Hyvä ihminen antaa hyvästä sydäimestään
tulla kaikkea hyvää. Mutta paha ihminen antaa kaikkea
pahaa tulla pahasta sydäimestään. Sillä se on pahuus sy-
dämen kyllyydestä. Ja sentähden jos opettajat opettavat
teitä tekemään toisille ihmisille mitä teille itsellenne olisi pa-
haa, jos ne opettavat hallitsemista, nestemistä, sotaa, niin
tietäkää, että ne ovat väärin profetoita.

Matt. VIII, 21. Sentähden ettei se, joka sanoo Herra!
Herra! ole astun taivaraan valtakuntaan, vaan se, joka tähtää
taivalliseen isän tahdon.

22. Herra! herra! he sanovat, me opetimme sinun
oppisi mukaan ja me poistimme paljon pahaa sinun oppisi
mukaan.

23. Mutta minä heidät kiellän ja sanon heille: eu ole
teitä koskaan tuntenut eikä koskaan teitä tunne. Munkit
luotami, te jotka väärin teette.

24. Ja jokainen, joka kuulee nämä minun lausut

ni: olla seutumatta, olla irstaasti elämättä, olla vaunomatta,
olla vastustamatta pakoa, olla tekemättä eroa omaan ja vieraan
kausan välillä — joka nämä käskyt kuuluu ja tähtää se,
rakentaa järkevän ihmisen tavoin ^{Tupaansa} talonsa keiväälälle.

25. Ja hänen tupaan pyryy pyrytyksi myrskyistä hojumaista.

26. Mutta se, joka kuulee nämä käskynsä eikä nälä
tähtä, rakentaa tyhjän ihmisen tavoin tupansa sannalle.

27. Näin pian kuin myrsky nousee, kaatuu se tuvan, ja
kaikki häviää.

Luk. IV, 32. Ja koko kausu hämmästytti hänen oppiansa,
sillä Jeesuksen oppi oli pieni toinen kuin oikea-uskoisten lain-
opettajien. Oikeauskoiset lainoppineet opettivat lakia, jota
tähtäsi noudattaa; mutta Jeesus opetti, että kaikki ihmiset
olivat vapaat.

Matt. IV, 14. Ja Jeesuksen Kristuksessa tähtäsi Jeesus
aan profetia ennustus.

16. Että ihmiset, jotka elivät pimeydessä ja kuoleman
varjossa, näkisivät elämän valon ja että se, joka loi tällaisen to-
ruuden valon, ei tehisi ihmisille väkivaltaa eikä vahinkoa,
vaan oliin lempeä ja nöyrä.

XII, 19. Että hän, sentähden että tuopi totuuden maail-
maan, ei taistele kiistele, ei huuda eikä herjaa.

20. Ettei hän perii taita oljenkorsta eikä sammusta
lampun.

21. Ja että kaikki ihmiset loivovat hänen oppiansa.

PEKKA ERVAST